

اثر کالبدی و معماری آموزه های اسلامی در آیین همسایگی و طرح الگویی در معماری معاصر

منیره میراسماعیلی^{۱*}، دکتر غلامحسین ناصری^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد معماری، دانشگاه آزاد دامغان

۲- عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد دامغان

*E-mail: (m_miresmaeili@yahoo.com)

چکیده

در دنیای ماشینی امروز، روابط عاطفی و انسانی مردم با یکدیگر چنان به ضعف و خاموشی گرا پییده است که همسایگان نزدیک نیز کوچکترین خبری از حال یکدیگر ندارند. که این به دلیل بی توجهی به مفاهیم، باورها و آداب و رسوم و ارزش هایی است که جامعه ای بر مبتای اعتقادات خود آن را تکامل می یخشد. لذا در دورانی که نیاز به بازنگری بنیادین در مفاهیم و معانی مرتبط با معماری احساس می شود رجوع به قرآن کریم به عنوان چراغ راهنمایی برای چگونه زیستن، در کنار مصادیق سنتی مسکن که ترجمانی از دین و آموزه های قدسی در قالب کالبدهای مادی هستند، می تواند راه را به سوی فهم درست و اصلاح روش ساخت مسکن امروز بگشاید. دین جامع اسلام با رهنمودهای الهی و برخاسته از جهان بینی توحیدی، اصول اساسی را برای زندگانی برگرفته از صفات مطلق الهی و طراحی مسکن اسلامی ارائه می دهد. که یکی از این اصول همسایه مداری است. هدف این پژوهش پاسخ به این پرسش است که: آیا آموزه های اسلامی در آیین همسایگی می تواند اثر کالبدی و معماری داشته باشد؟ تعریف همسایه و حدود همسایگی در اسلام چیست؟ از این رو در پی پاسخ به این سوال به متون اسلامی مراجعه شده است و سفارشات و گزاره های متناسب برای پاسخ به سوال فوق جستجو شده است. و در نهایت به ارائه ی راهکارها و اصولی برای بازسازی این مفهوم در معماری معاصر ایران می پردازد.

کلید واژگان: خانه، آموزه های دینی، همسایه مداری، حدود همسایگی، معماری معاصر